

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 02294-22/2020-ERU

V Jihlavě dne 9. března 2021

R o z h o d n u t í

O rozkladu paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] [REDAKCE] (dále též „navrhovatelka“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02294-15/2020-ERU ze dne 20. května 2020 (sp. zn. OSS-02294/2020-ERU), kterým Energetický regulační úřad ve sporném řízení podle § 17 odst. 7 písm. e) bodu 2. zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, zamítl návrh navrhovatelky, aby Energetický regulační úřad deklaroval, že právní vztah s předmětem dodávky elektřiny do odběrného místa na adrese [REDAKCE] [REDAKCE], EAN: [REDAKCE], založený mezi navrhovatelkou a společností **Lidová energie s.r.o.**, se sídlem Kollárova 2346/2, 586 01 Jihlava, IČ: 057 25 615 (dále též „odpůrce“), smlouvou o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 19. září 2017, nevznikl, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] [REDAKCE], proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02294-15/2020-ERU ze dne 20. května 2020 (sp. zn. OSS-02294/2020-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Řízení o návrhu

Dne 26. února 2020 navrhovatelka podala návrh na zahájení sporného řízení s odpůrcem jakožto obchodníkem s elektřinou, který dále doplnila podáním ze dne 10. března 2020. Navrhovatelka požádala Energetický regulační úřad, aby vydal rozhodnutí o tom, že právní vztah s předmětem dodávky elektřiny do odběrného místa navrhovatelky založený mezi navrhovatelkou a odpůrcem nevznikl.

V rámci vylíčení skutkových okolností případu navrhovatelka zejména uvedla, že dne 30. března 2017 jako spotřebitel uzavřela se společností České aukce s.r.o., se sídlem Koblížná 47/19, 602 00 Brno, IČ: 048 98 648 (dále též „zprostředkovatel“), smlouvu, formálně nadepsanou jako „Přihláška k výběrovému řízení nebo aukci nákupu elektrické energie a zemního plynu“, na základě níž mělo dojít k výběru dodavatele elektřiny s nejnižší cenovou nabídkou a následnému uzavření závazku jménem navrhovatelky, a to na základě písemného zmocnění. Zprostředkovatel vybral jako dodavatele elektřiny odpůrce, se kterým dne 19. září 2017 uzavřel závazek s předmětem dodávky elektřiny do odběrného místa navrhovatelky, přičemž ke smlouvě byly připojeny Všeobecné obchodní podmínky vydané odpůrcem, v jejichž závěru je však výslovně stanoveno, že se použijí až pro smlouvy uzavřené (nikoli účinné) od 1. ledna 2018. Přípisem ze dne 25. dubna 2019 navrhovatelka vypověděla zprostředkovateli jak plnou moc udělenou v souvislosti s přihláškou, tak i přihlášku k výběrovému řízení. O této skutečnosti následně vyrozuměla odpůrce a současně vznesla dotaz ohledně možnosti ukončení závazku dohodou stran.

V návaznosti na to se navrhovatelce telefonicky jménem odpůrce ozvala osoba, která uvedla, že odpůrce nemá o ukončení závazku zájem. Navrhovatelka dále uvedla, že po posouzení smlouvy s předmětem dodávky elektřiny dospěla k závěru, že tato neobsahuje zákonné náležitosti stanovené v § 50 odst. 2 energetického zákona, a tudíž je relativně neplatná, přičemž této neplatnosti se výslovně dovolala dopisem ze dne 18. července 2019, který byl adresován odpůrci. Navrhovatelka má tedy za to, že doručením uvedeného dopisu (vznesením námítky relativní neplatnosti) do dispoziční sféry odpůrce pominuly účinky uzavření smlouvy, resp. že se na smlouvu hledí, jako by nikdy nebyla uzavřena. S ohledem na nutnost postavit právní poměr najisto vznesla navrhovatelka návrh na deklaraci nevzniku předmětného závazku.

Odpůrce Energetickému regulačnímu úřadu v podání ze dne 23. března 2020 sdělil, že trvá na platnosti závazku s předmětem dodávky elektřiny. Odpůrce zdůraznil, že mu sama navrhovatelka v rámci telefonického hovoru dne 10. října 2018 sdělila, že z důvodu zvýšení cen ze strany dosavadního dodavatele elektřiny souhlasí se změnou dodavatele dříve, než bylo původně sjednáno. V lednu 2019 odpůrci sdělil zprostředkovatel (společnost České aukce s.r.o.), že jej navrhovatelka navštívila osobně v sídle společnosti v Brně a požadovala snížení záloh za dodávku elektrické energie. To již byla navrhovatelka zákazníkem odpůrce, tudíž si musela být vědoma existence závazku sjednaného s odpůrcem.

Energetický regulační úřad přípisem ze dne 20. dubna 2020 poskytl oběma stranám sporu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. V návaznosti na to účastníci samostatně předestřeli návrhy na smírné řešení sporu, k žádné dohodě však nedošlo.

II. Napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad rozhodnutím č. j. 02294-15/2020-ERU ze dne 20. května 2020 návrh navrhovatelky, jak je specifikován v návěti tohoto rozhodnutí, zamítl.

Energetický regulační úřad uvedl, že mezi účastníky je sporná otázka vzniku závazku s předmětem dodávky elektřiny, kdy odpůrce argumentuje vznikem závazku v důsledku předchozího právního jednání navrhovatelky s obchodní společností České aukce s.r.o., jíž navrhovatelka udělila zmocnění k podpisu příslušných smluv. Navrhovatelka však oponuje tím, že inkriminovaný závazek nevznikl. Energetický regulační úřad konstatoval, že závazek

s odpůrcem byl uzavřen v zastoupení navrhovatelky (avšak na její účet), na základě předchozího závazku příkazního typu, přičemž z obsahu návrhu na zahájení řízení je zcela patrné, že navrhovatelka si byla jasně vědoma důsledků spojených s „*Příhláškou k výběrovému řízení nebo aukci nákupu elektrické energie a zemního plynu*“. Závazek s předmětem dodávky elektřiny byl v posuzovaném případě uzavřen a vznikl, jakmile se střetla vůle obou účastníků, k čemuž došlo na základě podpisů zainteresovaných stran (zprostředkovatele a odpůrce).

Energetický regulační úřad dále uvedl, že těžiště argumentace sporných stran se váže k otázce ne/platnosti závazku s předmětem dodávky elektřiny, přestože v jiném řízení o žádosti bylo identickým subjektům sděleno, že podle § 17 odst. 7 písm. e) bodu 2 energetického zákona nelze pod předmět řízení podřadit námitku neplatnosti. Energetický regulační úřad konstatoval, že, námitka neplatnosti je projev vůle smluvní strany, kterou se ohrazuje vůči platnosti právního jednání a jako taková je uplatňována tehdy, pokud druhá smluvní strana po spotřebiteli něco požaduje a spotřebitel se ohradí, že smlouva je z určitých zákonných důvodů neplatná, a proto je argumentace neplatností smlouvy v rámci sporného řízení týkajícího se nevzniku závazku právně irelevantní.

Dále se Energetický regulační úřad zabýval okolnostmi, za nichž měla být uzavřena dohoda o změně závazku. Po posouzení telefonických hovorů mezi odpůrcem a navrhovatelkou dospěl Energetický regulační úřad k závěru, že odpůrce nedostal povinnosti na začátku hovoru zcela jednoznačně informovat navrhovatelku, že v rámci telefonického hovoru mělo dojít k uzavření dohody o změně závazku distančním způsobem spočívající ve změně termínu plnění, a současně navrhovatelce poskytl neurčité a zavádějící informace. Energetický regulační úřad tedy uzavřel, že navrhovatelka sice byla obeznámena se vznikem závazku s předmětem dodávky elektřiny, nikoli však s následnou změnou jeho obsahu.

III. Rozklad navrhovatelky

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 02294-15/2020-ERU ze dne 20. května 2020, které jí bylo doručeno 2. června 2020, podala navrhovatelka dne 18. června 2020 rozklad, ve kterém uvedla, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy.

Navrhovatelka namítla, že správní orgán založil napadené rozhodnutí na tom, že pro konstatování vzniku smlouvy dostačuje, aby zde byl v minulosti střet nabídky a přijetí ohledně obsahu smlouvy, aniž by náležitě zohlednil skutečnost, že se navrhovatelka dovolala relativní neplatnosti smlouvy. Navrhovatelka současně nesouhlasí se stanoviskem správního orgánu, že námitka relativní neplatnosti právního jednání je určena jen jako obrana proti požadavku druhé smluvní strany na plnění z (relativně neplatného) jednání a mimo rámec této situace je uvedená námitka irelevantní. Navíc pokud by předmětná smlouva trvala, pak by z ní pro navrhovatelku jako pro zákazníka vyplývala určitá práva a povinnosti a dodavatel by po navrhovatelce skutečně „něco požadoval“ (úplatu za dodanou elektrickou energii). Paradoxně by pak tento závěr musel vést k závěru, že podmínka pro dovolání se neplatnosti smlouvy v situaci, kdy je po spotřebiteli něco požadováno, by byla splněna.

Za nesprávný považuje navrhovatelka i závěr správního orgánu, že námitkou relativní neplatnosti se smluvní strana brání toliko nároku uplatněném v konkrétním řízení. Relativní neplatnost právního jednání je institutem hmotného práva a tato námitka je smluvní straně k dispozici bez ohledu na skutečnost, zda zde je či není spor o právo týkající se předmětné

smlouvy, zda je požadováno, je dospělé, či zda dokonce již vzniklo právo na plnění podle smlouvy. Opačný závěr by totiž musel vést k závěru, že by se smluvní strana nemohla dovolat relativní neplatnosti uzavřené, avšak dosud neúčinné smlouvy, případně, že by musela vyčkat dokonce až na spor o právo, aby se mohla relativní neplatnosti dovolat. Podstatou relativní neplatnosti je to, že ač právní jednání vzniklo, trpí takovou vadou, která je činí od počátku neplatným k námitce strany relativní neplatností dotčené. Právní jednání tedy trvá do okamžiku, než jeho strana vznesla námitku relativní neplatnosti, přičemž okamžikem doručení této námítky do sféry dispozice druhé smluvní strany právní jednání coby neplatné zaniká (a to od počátku). Jinými slovy vznesená námitka relativní neplatnosti potírá právní účinky oferty a akceptace, o níž opírá svoji argumentaci správní orgán.

Navrhovatelka zdůraznila, že se v řízení domáhá určení, že právní poměr ze smlouvy nevznikl, neboť vznesla námitku relativní neplatnosti. Posouzení této námítky tak má v uvedeném řízení charakter předběžné otázky, nikoli předmětu řízení samotného. Předmětem řízení je totiž určení, že smlouva nevznikla, a nikoli určení, že je neplatná.

Navrhovatelka dále uvedla, že správní orgán není vázán právním posouzením věci, jak je provedl účastník řízení, a pokud měl za to, že je věc možno právně posoudit jinak (např. že by se mohlo jednat o určení zániku a nikoli nevzniku smlouvy), měl přistoupit k poučení navrhovatelky v tomto smyslu, přičemž odkázala na analogické použití § 118a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), jenž stanoví poučovací povinnost soudu. Z výše uvedených důvodů navrhovatelka navrhuje, aby odvolací orgán napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k dalšímu řízení.

Energetický regulační úřad v souladu s § 86 odst. 2 správního řádu vyrozuměl odpůrce o podaném rozkladu přípisem ze dne 19. června 2020 a zároveň jej vyzval, aby se k němu vyjádřil. Ve svém vyjádření ze dne 29. června 2020 odpůrce uvedl, že nadále trvá na svých předchozích vyjádřeních a ke správnímu řízení nemá další návrhy.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad navrhovatelky byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada Energetického regulačního úřadu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 věty první správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Podle § 141 odst. 9 správního řádu ve sporném řízení odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námítek uvedených v odvolání.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěla Rada k závěru, že bylo vydáno v souladu s právními předpisy, byť část odůvodnění vztahující se ke sporné právní otázce musela Rada doplnit, nicméně navrhovatelčině návrhu nebylo možné vyhovět.

Navrhovatelka požadovala, aby Energetický regulační úřad deklaroval, že právní vztah s předmětem dodávky elektřiny do odběrného místa navrhovatelky nevznikl. Návrhem na zahájení řízení tedy navrhovatelka vymezila předmět sporu, přičemž takto vymezeným předmětem sporu je správní orgán vázán. Dále platí, že správní orgán může návrhu v souladu

s § 141 odst. 7 správního řádu zcela vyhovět, vyhovět zčásti a ve zbytku jej zamítnout nebo návrh zamítnout jako celek.

V řízení, jehož předmětem je posouzení otázky, zda právní vztah vznikl/nevznikl, je tedy nutné posoudit okolnosti vzniku takového vztahu. Mezi navrhovatelkou a odpůrcem je nesporné, že navrhovatelka dne 30. března 2017 jako spotřebitel uzavřela se společností České aukce s.r.o. smlouvu, na základě níž mělo dojít k výběru dodavatele elektřiny s nejnižší cenovou nabídkou a následnému uzavření závazku jménem navrhovatelky, a to na základě písemného zmocnění. Zprostředkovatel vybral jako dodavatele elektřiny odpůrce, se kterým dne 19. září 2017 uzavřel závazek s předmětem dodávky elektřiny do odběrného místa navrhovatelky. Navrhovatelka však má za to, že následným vznesením námítky relativní neplatnosti smlouvy pominuly účinky uzavření smlouvy, resp. že se na smlouvu hledí, jako by nebyla uzavřena. V daném případě tedy vymezené sporné skutečnosti spočívaly v tom, že navrhovatelka namítala zánik právního vztahu od počátku (tj. s účinky *ex tunc*), následně svůj návrh změnila v tom smyslu, že nevznikl. Důvodem tohoto „nevzniku“ mělo být dovolání se neplatnosti smlouvy.

Pro posouzení věci je tedy nezbytné zodpovědět otázku, zda vznesení námítky relativní neplatnosti má vliv na posouzení předmětu sporu. Obecně lze neplatnost definovat jako negativní, sankční následek právního jednání, které porušuje příkaz nebo zákaz stanovený zákonem. Jinak řečeno právní jednání je neplatné, pokud nesplňuje některou ze stanovených náležitostí a zákon nedostatek takové náležitosti s neplatností spojuje. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), rozlišuje mezi tzv. absolutní a tzv. relativní neplatností, přičemž podstatou tohoto rozlišení je rozhodnutí zákonodárce, jaký zájem je třeba chránit. Na jedné straně tak stojí vadná jednání, která porušují právní ustanovení chránící zájem veřejný, tedy zájem všech, a na druhé straně vadná jednání, která porušují právní ustanovení chránící zájem jen určité osoby. Je-li vada právního jednání sankcionována tzv. absolutní neplatností, tj. neplatností podle § 588 občanského zákoníku, nastává neplatnost bez dalšího, tj. právní jednání je neplatné od okamžiku, kdy bylo vadně právně jednáno (tzv. *ex tunc*), účinky neplatnosti tak nastupují automaticky bez ohledu na vůli účastníků právního jednání.

Naproti tomu, je-li vada právního jednání sankcionována (jen) tzv. relativní neplatností, tj. neplatností, která je stanovena jen na ochranu zájmu určité osoby, a tato osoba se neplatnosti nedovolá, považuje se právní jednání v souladu s § 586 odst. 2 občanského zákoníku za platné. Namítne-li však oprávněná osoba důvodně neplatnost takového jednání, nastane neplatnost právního jednání se zpětnými účinky, takže právní jednání se bude považovat za neplatné již od okamžiku, kdy bylo právně jednáno (také tzv. *ex tunc*). V případě relativní neplatnosti se tedy ponechává na osobě dotčené vadou právního jednání, zda se rozhodne být z právního jednání zavázána i přes tuto vadu, anebo zda se rozhodne neplatnost právního jednání namítnout. Jak k tomu uvádí právní doktrína [viz Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek I (§ 1 – 645, obecná část)*. nakl. Wolters Kluwer, Praha 2014, komentář k § 586], „*je-li vada právního jednání sankcionována tzv. absolutní neplatností, tj. neplatností podle § 588, nastává neplatnost bez dalšího, tj. právní jednání je neplatné od okamžiku, kdy bylo vadně právně jednáno (ab initio, ex tunc)*. Naproti tomu, je-li vada právního jednání sankcionována (jen) tzv. relativní neplatností, tj. neplatností, která je stanovena jen na ochranu zájmu určité osoby, a tato osoba se neplatnosti dovolá, nastane neplatnost právního jednání se zpětnými účinky, takže právní

jednání se bude považovat za neplatné již od okamžiku, kdy bylo právně jednáno (ab initio, ex tunc). Výsledek tak bude stejný jako v případě tzv. absolutní neplatnosti. Jestliže se ale oprávněná osoba neplatnosti právního jednání nedovolá a dokud se jí nedovolá, je právní jednání ab initio platné, tj. je platné od okamžiku, kdy bylo právně jednáno (tj. kdy k právnímu jednání došlo), takže není třeba, aby zákon fingoval, že je platné“. Jinak řečeno, rozdíl mezi absolutní a relativní neplatností nespočívá v odlišnosti v právních účincích takové neplatnosti, ale v tom, zda se v případě relativní neplatnosti oprávněná osoba neplatnosti dovolá, tj. namítne existenci této vady právního jednání. Otázkou nicméně zůstává, jak posuzovat plnění tohoto závazku do doby, než se jedna ze stran dovolala neplatnosti (v této chvíli předpokládejme, že se skutečně jednalo o neplatné právní jednání).

Z výše uvedeného vyplývá, že relativně neplatné právní jednání je takové jednání, které vzniká a vyvolává všechny zamýšlené právní následky, dokud oprávněná osoba neplatnost nenamítne (dokud se jí nedovolá). V případě, že oprávněná osoba neplatnost namítne, působí neplatnost od počátku a na právní jednání se hledí, jako by právní následky nikdy nevyvolalo. Nejedná se však o situaci, kdy by k právnímu jednání nikdy nedošlo, jen je takovému jednání odepřena jeho platnost a tím i zamýšlené účinky. Na relativně neplatné jednání, jehož neplatnost byla namítnuta, nelze ani podle judikatury pohlížet jako na neexistující. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 17. února 2000 sp. zn. Cdo 1806/98 konstatoval: *„Pokud dotčená osoba námitku relativní neplatnosti právního úkonu uplatní, účinky právního úkonu se ruší a vlastnictví zaniká ex tunc. To ovšem nic nemění na skutečnosti, že nabyvatel se stal vlastníkem věci, a pokud ji držel, jeho držba nebyla neoprávněná.“*

Rada si je vědoma skutečnosti, že uvedený rozsudek byl vydán ve skutkově odlišném případě a vztahuje se také k dříve platné právní úpravě, Rada má však za to, že závěry Nejvyššího soudu jsou aplikovatelné i na nyní platnou právní úpravu, neboť i přes drobnou změnu terminologie nedošlo ke změně podstaty uvedeného institutu. Podle názoru Rady tak dovoláním se neplatnosti právního jednání ex tunc zanikají jeho právní následky, avšak nikoli právní jednání jako takové. To stále existuje, i když nevyvolává zamýšlené právní účinky, a muselo nutně vzniknout, neboť v případě nedovolání se neplatnosti se na něj nahlíží jako na platné. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že právní jednání v daném případě vzniklo a ani následné okolnosti na této skutečnosti nemohou nic změnit.

Shodné závěry lze dovodit opět z právní doktríny [Lavický, P. a kol. *Občanský zákoník I* (§ 1 – 654). nakl. C. H. BECK, Praha 2014, str. 2122], která uvádí, že *„Relativně neplatné právní jednání vzniká a vyvolává veškeré zamýšlené právní následky, pokud oprávněná osoba neplatnost nenamítne. Je-li neplatnost právního jednání namítnuta, zanikají ex tunc jeho právní následky, odpadá tedy i důvod pro plnění takového právního jednání“*. Podle názoru Rady tedy lze uplatněním námítky neplatnosti, za předpokladu, že byla důvodná, dosáhnout zrušení právních účinků takového jednání, nicméně není možno učinit závěr, že právní jednání nevzniklo. V kontextu § 17 odst. 7 písm. e) bodu 2. energetického zákona pak nelze rozhodnout, že právní vztah nevznikl. S tím souvisí i okolnost, že je nutno i po konstatování neplatnosti jednání vypořádat uskutečněná plnění, jak uvádí výše uvedený komentář, řeší se tyto otázky prostřednictvím institutu bezdůvodného obohacení (§ 2991 občanského zákoníku), přičemž u plnění poskytnutého předtím, než byla namítnuta relativní neplatnost jednání, se jedná o plnění, pro které existoval právní důvod, avšak dodatečně odpadl.

Přestože Rada souhlasí se závěrem správního orgánu prvního stupně, že takto formulovaný návrh navrhovatelky nelze než zamítnout, považuje Rada za nutné vytknout správnímu orgánu nesrozumitelnost a ve vztahu k některým závěrům i nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že námitka relativní neplatnosti smlouvy je pro posouzení předmětu sporu irelevantní, aniž by tento svůj závěr blíže odůvodnil. Z uvedeného tedy nelze zjistit, na jakých úvahách a argumentech správní orgán tento svůj závěr založil. Takový postup správního orgánu je v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu, jenž stanoví, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán při jejich hodnocení řídil a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Nelze se spokojit s pouhým konstatováním irelevantnosti námítky, aniž by takový závěr byl řádným způsobem vyargumentován.

Navrhovatelka dále namítla, že pokud měl Energetický regulační úřad za to, že věc je možné právně posoudit jinak, měl ji o této skutečnosti poučit. Navrhovatelka má za to, že pokud je zde možnost jiného právního posouzení věci, neměl by mít účastník řízení v řízení o soukromoprávní věci před správním orgánem méně práv než v řízení o téže věci před soudem, přičemž odkázala na poučovací povinnost soudu podle § 118a odst. 2 občanského soudního řádu. Tuto námitku považuje Rada za nedůvodnou. Odkaz navrhovatelky na poučovací povinnost soudu zakotvenou v § 118a odst. 2 občanského soudního řádu je pro projednávanou věc irelevantní, neboť podstatou uvedeného ustanovení je poučení účastníka řízení o nutnosti doplnit vylíčení rozhodných skutečností v případě, kdy má předseda senátu za to, že je věc možné po právní stránce posoudit jinak. Jedná se o situaci, kdy v důsledku odlišného pohledu soudce na právní stránku věci v řízení dosud chybí určité skutečnosti, jejichž neuvedení je na překážku vyhovění žalobě z důvodu neunesení důkazního břemene, ale naopak jejich doplnění může vést k úspěchu ve sporu i podle odlišného právního názoru soudce. Nelze tedy ani uvažovat o analogickém použití uvedeného ustanovení. Toto ustanovení by totiž na projednávanou věc nedopadalo, neboť návrh navrhovatelky nebyl zamítnut z důvodu neunesení důkazního břemene. Rada považuje za důležité znovu zopakovat, že vymezení předmětu správního řízení je plně v dispozici toho, kdo návrh podává, přičemž takto vymezeným předmětem sporu je správní orgán vázán. Správní orgán není oprávněn podsouvat účastníkovi řízení tvrzení, námitky, návrhy nebo argumenty, které jeho podání vůbec neobsahuje, a není ani oprávněn domýšlet, co účastník řízení asi chtěl nebo mohl chtít učinit. Právě naopak, je to účastník řízení, kdo musí ve svém podání co nejjednoznačněji vyjádřit, čeho se domáhá. V daném případě však navrhovatelka formulovala svůj návrh na zahájení řízení jasně a určitě, ve smyslu deklarace nevzniku právního vztahu. O tom, čeho se domáhá, tak není pochyb.

V. Závěr

Po přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 a § 141 odst. 9 správního řádu Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené bylo vydáno v souladu s právními předpisy, jelikož návrhu navrhovatelky nebylo možno vyhovět, protože uplatnění námítky relativní neplatnosti nemohlo přivodit závěr, že smluvní vztah mezi ní a odpůrcem vůbec nevznikl. Za této situace bylo irelevantní se zabývat otázkou, zda právní jednání

skutečně bylo neplatné, když i o tom lze mít pochybnosti, neboť smlouva byla zjevně sjednána na dobu tří let, přičemž neplatné pro rozpor se zákonem je podle § 580 odst. 1 občanského zákoníku právní jednání jen tehdy, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje, tj. nikoliv vždy (srov. § 574 téhož). Přes výhrady k odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde podle názoru Rady prvostupňový správní orgán přesvědčivě a srozumitelně nevysvětlil, proč vyhodnotil argumentaci navrhovatelky jako irelevantní, neshledala Rada, že by se jednalo o vadu způsobující nezákonnost rozhodnutí, neboť dospěla k závěru, že návrhu navrhovatelky by z důvodů uvedených v tomto rozhodnutí nebylo možno tak jako tak vyhovět.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Lidová energie s.r.o.